

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 14.12.2016
COM(2016) 798 final

2016/0399 (COD)

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,

kterým se řada právních aktů v oblasti justice stanovujících použití regulativního postupu s kontrolou přizpůsobuje článku 290 Smlouvy o fungování Evropské unie

(Text s významem pro EHP)

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. Souvislosti návrhu

Obdobně jako návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady o přizpůsobení řady právních aktů, které stanoví použití regulativního postupu s kontrolou, článkům 290 a 291 Smlouvy o fungování EU se tento návrh týká přizpůsobení tří legislativních aktů v oblasti justice, které stále odkazují na regulativní postup s kontrolou.

Tyto nástroje je třeba přizpůsobit prostřednictvím samostatného návrhu nařízení, neboť byly přijaty na právním základě podle části třetí hlavy V Smlouvy o fungování EU, nejsou tedy závazné pro všechny členské státy, a tudíž jsou s právními základy ostatních základních aktů neslučitelné. V případě všech tří aktů se Spojené království a Irsko v souladu s Protokolem o postavení Spojeného království a Irska připojeným ke Smlouvě rozhodly podílet se na jejich uplatňování, zatímco Dánsko se na základě Protokolu o postavení Dánska připojeného ke Smlouvě rozhodlo na jejich uplatňování nepodílet.

Lisabonská smlouva podstatně změnila strukturu pravomocí, jež mohou Evropský parlament a Rada svěřit Komisi. Jasně rozlišuje mezi akty kvazilegislativní povahy na jedné straně a akty, kterými se provádí ustanovení základního aktu, na druhé straně. Pro každý druh aktu také stanoví zcela odlišný právní rámec.

Dotyčnými dvěma ustanoveními jsou články 290 a 291 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU), jež byla zavedena Lisabonskou smlouvou, která vstoupila v platnost dne 1. prosince 2009¹. Přinášejí podstatné změny postupů dosud známých jako „postupy projednávání ve výborech“.

Z redakčního hlediska je definice aktů v přenesené pravomoci v čl. 290 odst. 1 velmi podobná definici aktů, na které se podle rozhodnutí 1999/468/ES² ve znění rozhodnutí Rady 2006/512/ES („rozhodnutí o postupu projednávání ve výborech“) vztahuje regulativní postup s kontrolou stanovený v článku 5a uvedeného rozhodnutí. V obou případech mají dotyčné akty obecnou působnost a jejich cílem je změnit nebo doplnit některé prvky legislativního nástroje, které nejsou podstatné.

Z tohoto důvodu se revize rozhodnutí o postupu projednávání ve výborech prostřednictvím nařízení č. 182/2011³ („nařízení o postupu projednávání ve výborech“) článku 5a rozhodnutí nedotkla. Článek 5a, kterým se stanoví regulativní postup s kontrolou, proto musel být pro účely stávajících základních aktů, které na tento článek odkazují, přechodně zachován.

Regulativní postup s kontrolou je tak stále obsažen ve třech stávajících základních aktech, kterých se tento návrh týká, a dokud nebudou formálně změněny a přizpůsobeny Lisabonské smlouvě, nadále se v nich uplatňuje (v souladu s článkem 5a rozhodnutí o postupu projednávání ve výborech).

¹ Úř. věst. C 306, 17.12.2007.

² Úř. věst. L 184, 17.7.1999, s. 23.

³ Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13.

Při přijímání nařízení č. 182/2011 se Komise zavázala, že ustanovení spojená s tímto postupem podrobí přezkumu, aby je mohla ve vhodnou dobu upravit podle kritérií stanovených ve Smlouvě o fungování Evropské unie⁴. Přizpůsobení těchto aktů navrhla Komise již v roce 2013⁵, i v samostatném návrhu, avšak jelikož interinstitucionální jednání v této věci stagnovala, Komise, jak oznámila ve svém pracovním programu na rok 2015⁶, návrh stáhla⁷.

Otázka přizpůsobení byla znovu nadnesena při jednáních o revizi interinstitucionální dohody o zdokonalení tvorby právních předpisů⁸. Všechny orgány potřebu přizpůsobení uznaly a Komise se zavázala předložit do konce roku 2016 nový návrh na přizpůsobení legislativních aktů, které stále odkazují na regulativní postup s kontrolou. Tento návrh z přijatého závazku vychází.

Interinstitucionální dohoda spolu s obecnou shodou o aktech v přenesené pravomoci, která je k ní připojena, zároveň zdokonaluje rámec pro akty v přenesené pravomoci a věnuje se hlavnímu problému, který často zabránil přijetí aktu v přenesené pravomoci v Radě, tj. otázce konzultací s odborníky z členských států. Dohoda nyní stanoví jasný závazek vést v rámci přípravy aktů v přenesené pravomoci včetně znění návrhů systematické konzultace s odborníky z členských států, čímž je splněna klíčová podmínka pro to, aby byl druhý pokus o přizpůsobení starého regulativního postupu s kontrolou Lisabonské smlouvy úspěšný. Závazek je nyní výslovně obsažen v nových standardních ustanoveních, jež se budou při přípravě textů o přenesení pravomocí na Komisi používat. Dohoda také jasně uznává důležitost včasné spolupráce a výměny názorů ohledně aktů v přenesené pravomoci s Evropským parlamentem. Potvrzuje, že Evropský parlament musí obdržet všechny dokumenty, včetně návrhů aktů v přenesené pravomoci, současně s odborníky z členských států, a stanoví, že odborníci Evropského parlamentu mají mít umožněn automatický přístup na schůze skupin odborníků Komise zabývajících se vypracováním aktů v přenesené pravomoci. Konečně pak dohoda také stanoví, že Komise může být pozvána na zasedání v Evropském parlamentu (nebo v Radě), aby při přípravu aktů v přenesené pravomoci mohlo dojít k další výměně názorů.

Přizpůsobením režimu aktů v přenesené pravomoci nebudou dotčeny již zahájené postupy, u nichž výbor již zaujal stanovisko v souladu s rozhodnutím o postupu projednávání ve výborech.

2. Metoda přizpůsobení a hlavní prvky návrhu

Rozsah působnosti tohoto návrhu je stanoven na základě právních aktů, na něž se vztahuje příslušný návrh na přizpůsobení legislativních aktů přijatý Komisí v roce 2013. Akty, kterých se týkají samostatné legislativní návrhy přijaté později, nejsou do tohoto návrhu zahrnuty. Jedná se o dva právní předpisy v oblasti justice: nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1896/2006 ze dne 12. prosince 2006, kterým se zavádí řízení o evropském platebním rozkazu⁹, a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 ze dne 11. července

⁴ Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 19.

⁵ COM(2013) 452 final.

⁶ COM(2014) 910 final.

⁷ (2015/C 80/08), Úř. věst. C 80, 7.2.2015, s. 17.

⁸ Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1.

⁹ Úř. věst. L 399, 30.12.2006, s. 1.

2007, kterým se zavádí evropské řízení o drobných nárocích¹⁰, které již byly přizpůsobeny prostřednictvím nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2421 ze dne 16. prosince 2015, kterým se mění nařízení (ES) č. 861/2007, kterým se zavádí evropské řízení o drobných nárocích, a kterým se mění nařízení (ES) č. 1896/2006, kterým se zavádí řízení o evropském platebním rozkazu¹¹.

V návrzích na přizpůsobení z roku 2013 nebyla jako **legislativní postup** zvolena změna jednotlivých dotčených základních aktů, nýbrž obecné ustanovení, podle něhož by se veškeré odkazy na regulativní postup s kontrolou v základních aktech vykládaly jako odkazy na článek 290, respektive článek 290 nebo 291. V takovém případě by se každý jednotlivý základní akt musel vždy číst ve spojení s příslušným souhrnným nařízením (Omnibus).

Vzhledem k výhradám, jež k tomuto postupu měla zejména Rada, je v tomto návrhu zvolen jiný přístup, a sice změnit každý dotčený základní akt zvlášť. Podobný způsob byl zvolen při zavádění regulativního postupu s kontrolou v rámci podobného řízení v roce 2007¹². V každém základním aktu se proto navrhuje několik změn. Zmocňující ustanovení, tj. text obsahující hmotněprávní zmocnění k regulativnímu postupu s kontrolou, se mění tak, aby jeho znění odpovídalo dohodnutým standardním ustanovením o přenesení pravomocí. Do každého základního aktu se vkládá standardní článek o výkonu přenesení pravomocí, tedy procedurální článek, a odstraňují se odkazy na regulativní postup s kontrolou. V každém aktu se výslovně stanoví, zda lze na základě přenesené pravomoci změnit základní akt. Do každého základního aktu se dále vkládá standardní ustanovení, podle něhož se při přípravě aktů v přenesené pravomoci vedou konzultace s odborníky z členských států. Přenesené pravomoci neopравňují ke změnám jiných aktů.

Pokud jde o **volbu mezi zmocněním k přijímání aktů v přenesené pravomoci a zmocněním k přijímání prováděcích aktů**, vycházely návrhy na přizpůsobení z roku 2013 z předpokladu, že opatření, na něž se vztahuje regulativní postup s kontrolou, v zásadě odpovídají těm, na něž se může vztahovat přenesení pravomocí podle článku 290 SFEU.

Nový návrh vychází z obecného předpokladu, že posouzení provedené v roce 2013 v rámci návrhů souhrnných nařízení Omnibus zůstává platné. Z jednání o souhrnných nařízeních Omnibus z roku 2013, ze související judikatury¹³ ani z výsledků interinstitucionální dohody o zdokonalení tvorby právních předpisů nevzešla nová kritéria, kvůli nimž by bylo nutné provést celkové přehodnocení.

Pokud jde o **dobu platnosti** zmocnění přijímat akty v přenesené pravomoci, navrhuje Komise udělovat je na dobu neurčitou. Během jednání o návrzích z roku 2013 upřednostňovaly Rada i Evropský parlament dobu určitou v délce pěti let, jež by se v návaznosti na zprávu Komise předloženou před uplynutím platnosti svěřených pravomocí automaticky prodloužila. V novém návrhu Komise trvá na svém stanovisku, že neurčitá doba platnosti pravomocí přijímat akty v přenesené pravomoci je odůvodněná, neboť Evropský parlament a Rada mohou přenesení jakékoli pravomoci kdykoli zrušit. Konečně interinstitucionální dohoda přinesla také větší transparentnost aktů v přenesené pravomoci, zejména díky společnému rejstříku aktů v přenesené pravomoci, který se orgány zavázaly do konce roku 2017 vytvořit. Rejstřík

¹⁰ Úř. věst. L 199, 31.7.2007, s. 1.

¹¹ Úř. věst. L 341, 24.12.2015, s. 1.

¹² Nařízení (ES) č. 1137/2008, Úř. věst. L 311, 21.11.2008, s. 1.

¹³ Věc C-88/14 Evropská komise v. Evropský parlament a Rada, věc C-256/14 Evropský parlament v. Komise a věc C-472/12 Evropská komise v. Evropský parlament a Rada.

nabídne jednoduchý přehled aktů v přenesené pravomoci přijatých prostřednictvím jednotlivých nástrojů.

3. Právní základ, subsidiarita

Tento návrh je založen na právních základech dotčených základních aktů, které se mění. Iniciativa se týká výhradně postupů pro přijímání aktů na základě svěřených pravomocí na úrovni Unie.

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,

kterým se řada právních aktů v oblasti justice stanovujících použití regulativního postupu s kontrolou přizpůsobuje článku 290 Smlouvy o fungování Evropské unie

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 81 odst. 2 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

v souladu s řádným legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Lisabonskou smlouvou bylo zavedeno rozlišení mezi pravomocemi přenesenými na Komisi, aby mohla přijímat nelegislativní akty s obecnou působností, kterými se doplňují nebo mění některé prvky legislativního aktu, které nejsou podstatné (akty v přenesené pravomoci), a pravomocemi svěřenými Komisi, aby mohla přijímat akty, jež zaručí jednotné podmínky pro provedení právně závazných aktů Unie (prováděcí akty).
- (2) Opatření, na něž se může vztahovat přenesení pravomocí podle čl. 290 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie (SFEU), v zásadě odpovídají opatřením, na něž se vztahuje regulativní postup s kontrolou stanovený článkem 5a rozhodnutí Rady 1999/468/ES¹⁴.
- (3) Dřívější návrhy na přizpůsobení právních aktů uvádějících regulativní postup s kontrolou právnímu rámci, který zavedla Lisabonská smlouva¹⁵, byly v důsledku stagnace interinstitucionálních jednání staženy¹⁶.
- (4) Evropský parlament, Rada a Komise se následně v interinstitucionální dohodě o zdokonalení tvorby právních předpisů ze dne 13. dubna 2016¹⁷ dohodly na novém rámci pro akty v přenesené pravomoci a uznaly, že je nezbytné sladit veškeré stávající právní předpisy s právním rámcem zavedeným Lisabonskou smlouvou. Zejména se shodly, že je nezbytné přiřadit vysokou prioritu urychlené harmonizaci všech základních aktů, jež stále uvádějí regulativní postup s kontrolou. Komise se zavázala připravit návrh této harmonizace do konce roku 2016.

¹⁴ Rozhodnutí Rady 1999/468/ES ze dne 28. června 1999 o postupech pro výkon prováděcích pravomocí svěřených Komisi (Úř. věst. L 184, 17.7.1999, s. 23).

¹⁵ COM(2013) 451 final, COM(2013) 452 final a COM(2013) 751 final.

¹⁶ (2015/C 80/08), Úř. věst. C 80, 7.2.2015, s. 17.

¹⁷ Úř. věst. L 123, 12.5.2016, s. 1.

- (5) Přenesené pravomoci v základních aktech, jež stanoví použití regulativního postupu s kontrolou, splňují kritéria článku 290 SFEU a měly by být tomuto ustanovení přizpůsobena.
- (6) Tímto nařízením by neměly být dotčeny již zahájené postupy, u nichž výbor ještě před vstupem tohoto nařízení v platnost zaujal stanovisko v souladu s článkem 5a rozhodnutí 1999/468/ES.
- (7) Dotčené akty by proto měly být odpovídajícím způsobem změněny,
- PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Akty uvedené v příloze se mění v souladu s jejími ustanoveními.

Článek 2

Tímto nařízením nejsou dotčeny již zahájené postupy, u nichž výbor již zaujal stanovisko v souladu s článkem 5a rozhodnutí 1999/468/ES.

Článek 3

Toto nařízení vstupuje v platnost [...] dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne

*Za Evropský parlament
předseda*

*Za Radu
předseda*